

STANOVISKO
k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2016-2018
a k návrhu rozpočtu obce na rok 2016

V zmysle § 18 f ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

predkladám

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2016-2018 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2016.

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2016-2018 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2016 (ďalej len „odborné stanovisko“) som spracovala na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2016-2018 a návrhu rozpočtu na rok 2016, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2016-2018 a návrhu rozpočtu obce na rok 2016 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z viacerých hľadísk:

- **Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu**
- **Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce**
- **Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu**

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a VZN

Návrh rozpočtu bol vypracovaný podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami obce, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní, pred jeho schválením Obecným zastupiteľstvom v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p..

3. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Základnou súčasťou viacročného rozpočtu je rozpočet obce na aktuálny rok- rok 2016. Rozpočet aktuálneho rozpočtového roka vychádza z vývoja hospodárenia predchádzajúcich rokov a najmä z výsledku hospodárenia predchádzajúceho rozpočtového roka, ktorého dosiahnuté ukazovatele sú východiskom pre rozpočet aktuálneho rozpočtového roka.

Východiská rozpočtu obce vychádzajú tiež z prognózy vývoja ekonomiky a daňových príjmov.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2016
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2017
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) -rok 2018.

Viacročný rozpočet na roky 2017-2018 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný rozpočet na rok 2016 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne členený na:

a) *bežný rozpočet*, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky

b) *kapitálový rozpočet*, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky

c) *finančné operácie*, ktoré nie sú v zmysle ustanovenia § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z.z. súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Viacročný rozpočet na roky 2017-2018 sa rovnako, ako rozpočet na rok 2016 vnútorne člení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu obce Beňuš na rok 2016 predpokladá **celkové príjmy** vo výške 984 097 € a **celkové výdavky** vo výške 984 097 €, a teda rozpočet je zostavený ako **vyrovnaný**. Z toho **bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový** vo výške +129 150 €, **kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový** vo výške 236 938 € a **rozpočet finančných operácií je zostavený ako prebytkový** vo výške +107 780 €.

Takto zostavený návrh rozpočtu je v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 1: Rozpočet celkom

Rozpočtové roky	2016	2017	2018
Príjmy celkom	984 097	984 097	984 097
Výdavky celkom	984 097	984 097	984 097
Hospodárenie obce	0	0	0

Tabuľka 2: Bežný rozpočet:

Rozpočtové roky	2016	2017	2018
Príjmy celkom	876 309	876 309	876 309
Výdavky celkom	747 159	747 159	747 159
Hospodárenie obce	+129 150	+129 150	+129 150

Tabuľka 3: Kapitálový rozpočet

Rozpočtové roky	2016	2017	2018
Príjmy celkom	0	0	0
Výdavky celkom	236 938	236 938	236 938
Hospodárenie obce	-236 938	-236 938	-236 938

Tabuľka 4: Rozpočet finančných operácií

Rozpočtové roky	2016	2017	2018
Príjmy celkom	107 788	107 788	107 788
Výdavky celkom	0	0	0
Hospodárenie obce	+107 788	+107 788	+107 788

1. Rozpočet príjmov

Predpokladaný návrh rozpočtu príjmov je potrebné považovať za rámcový, je spracovaný do výšky predpokladaných daňových a nedaňových príjmov, ktorý prejde určitým vývojom v súvislosti s ich plnením a to najmä s plnením daňových príjmov.

V nasledujúcej tabuľke sú prehľadným spôsobom spracované základné údaje pre porovnanie vývoja bežných a kapitálových príjmov od roku 2014.

Tab.5: Vývoj bežných a kapitálových príjmov

Rok	Schválená výška bežných príjmov	Skutočnosť plnenie bežných príjmov	Schválená výška kapitálových príjmov	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov
2014	636 615	762 802,95	0	10 111
Predpoklad 2015	787 530	805 388,69	0	0
Návrh 2016		876 309		0

1.1 Návrh rozpočtu bežných príjmov

Tvorba návrhu bežného rozpočtu príjmov je v celkovom objeme 876 309 € a predpokladá sa ich nárast oproti schváleným bežným rozpočtom minulých rokov. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že úroveň navrhovaného rozpočtu bežných príjmov je po minulé roky vždy nižšia ako neskôr dosiahnutá skutočnosť:

- V roku 2014 bol nárast príjmov oproti schválenému rozpočtu o 126 187,95 €
- V roku 2015 € sa predpokladá nárast príjmov oproti schválenému rozpočtu o 17 858,69 €.

Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť naplnenia bežných príjmov je vždy lepšia ako predpoklad návrhu rozpočtu.

Návrh bežného rozpočtu príjmov na rok 2016 vo výške 876 309 €, predpokladá nárast bežných príjmov o 8,8 % (o 70 920,31 €) oproti predpokladanej výške v roku 2015 a nárast oproti skutočnosti roku 2014 o 14,9 % (o 113 506,05 €).

V návrhu rozpočtu na rok 2016 sa vychádzalo zo skutočného stavu bežného rozpočtu k novembru 2015 a uvedené zvýšenie je spôsobené najmä miernym nárastom podielových daní a transferov na prenesený výkon štátnej správy.

Podielové dane tvoria spolu s tranfermi na prenesené kompetencie najväčšiu a najvýznamnejšiu zložku návrhu bežného rozpočtu príjmov. Podielová daň je príjem zo štátneho rozpočtu a tvorí cca 33,1% z bežných príjmov. V návrhu rozpočtu je podielová daň rozpočtovaná na úrovni predpokladu 2015, vo výške 290 000 €, nakoľko v čase tvorby rozpočtu ešte neboli zverejnené údaje o výnose poukazovanej dane pre jednotlivé obce na stránke MF SR. Ku dňu vypracovania môjho stanoviska už bola **prognóza podielových daní pre obce zverejnená na stránke MF SR a predpokladá výnos dane poukázaný obci Beňuš vo výške 309 746 €, čo je o 19 746 € viac ako sa počíta v návrhu.**

Tranferi na prenesený výkon štátnej správy tvoria 45,5% bežných príjmov (399 029 €). Predpokladaná výška transferov v roku 2015 je vyššia oproti predchádzajúcim rokom (oproti skutočnosti roku 2014 o 14,5 %, oproti predpokladu roku 2015 o cca 16,3 %). V roku 2015 v rámci transferov obec predpokladá vyšší príjem na prenesený výkon štátnej správy v školstve (o 17,5 % viac oproti skutočnosti roku 2014 (o 58 969,17 € viac) a oproti predpokladu 2015 o 16,5 % viac (o 56 025,72 €)). Ostatné transfery sú rozpočtované v približne rovnakej výške ako predpoklad v roku 2015.

Ostatné daňové príjmy vo výške 97 400 € (tvoria cca 11,1 % bežných príjmov) sú rozpočtované na úrovni predpokladu roku 2015 a obec nepredpokladá vyšší príjem z daní ako v roku 2015.

Nedaňové príjmy vo výške 23 500 € (tvoria cca 2,7 % bežných príjmov) sú tiež rozpočtované podľa ich vývoja v roku 2015. Nedaňové príjmy zahŕňajú príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, príjmy z administratívnych a iných poplatkov, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov.

Ostatné príjmy zahŕňajú príjmy vo výške 66 280 € (tvoria 7,6 % z bežných príjmov) sú rozpočtované o 10 300 € (o 18,6 %) viac ako ich predpoklad v roku 2015, najmä kvôli predpokladanému nárastu príjmov z ESF na aktivačnú činnosť.

1.2 Návrh rozpočtu kapitálových príjmov

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2016 nepočíta s kapitálovými príjmami.

Po podrobnom preštudovaní a posúdení návrhu rozpočtu príjmov konštatujem, že východiskom pre jeho zostavenie bola skutočnosť k novembru 2015. Zohľadňuje tiež predpokladaný vývoj hospodárstva v Slovenskej republike a celej EÚ. Pri tejto konštrukcii návrhu rozpočtu nehrozia riziká nenaplnenia navrhovanej príjmovej časti rozpočtu, obec dokonca môže dosiahnuť vyššie príjmy ako je ich predpoklad, najmä v dôsledku vyšších podielových daní.

2. Rozpočet výdavkov

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bežného rozpočtu bol zostavený návrh rozpočtu bežných výdavkov. Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie mzdových, prevádzkových výdavkov, transferov a úrokov.

V nasledujúcej tabuľke sú prehľadným spôsobom spracované základné údaje pre porovnanie vývoja bežných a kapitálových výdavkov od roku 2014.

Tab. 6: Vývoj bežných a kapitálových výdavkov

Rok	Skutočnosť plnenie bežných výdavkov	Skutočnosť plnenia kapitálových výdavkov
2014	712 405,08	143 214,12
Predpoklad 2015	688 833,28	161 614
Návrh 2016	747 159	236 938

2.1 Návrh rozpočtu bežných príjmov

Predpokladaná výška výdavkov bežného rozpočtu je 747 159 €, čo predstavuje vyššie výdavky o cca o cca 4,9 % (o 34 753,92 €) ako boli skutočné výdavky bežného rozpočtu v roku 2014 a tiež vyššie ako predpoklad roku 2015 (o 8,6 % (o 58 325,72 €)).

Návrh bežných výdavkov obce je vo výške 351 800 €, čo predstavuje pokles výdavkov obce oproti skutočnosti roku 2014 o 2,2 % (o 7 917,71 €) a mierny nárast oproti predpokladu roku 2015 o 0,7 % (o 2 300 €).

Z návrhu rozpočtu bežných výdavkov na rok 2015 podľa funkčnej klasifikácie je zrejmé, že sa uvažuje:

- so zvýšením výdavkov oproti predpokladu roku 2015 v oblastiach:
 - 01 Všeobecné verejné služby – zvýšenie výdavkov o 3,4 % (o 7 900 €),
 - 06 Bývanie a občianska vybavenosť – zvýšenie výdavkov o 7,9 % (o 500 €),
 - 08 Rekreačia, kultúra a nábožensvo - zvýšenie výdavkov o 6,4 % (o 300 €),
 - 09 Vzdelávanie - zvýšenie výdavkov o 2,5 % (o 1 700 €),
- so znížením výdavkov oproti predpokladu roku 2015 v oblastiach:
 - 04 Ekonomická oblasť - zníženie výdavkov o 8,3 % (o 2 500 €),
 - 10 Sociálne zabezpečenie – zníženie výdavkov o 71,8 % (o 5 600 €),
- Na úrovni predpokladu 2015 sú rozpočtované výdavky v oblastiach:
 - 03 Verejný poriadok a bezpečnosť
 - 07 Zdravotníctvo

V nasledujúcich tabuľkách je prehľadným spôsobom znázornený vývoj jednotlivých výdavkov bežného rozpočtu od roku 2014.

Tab. 7: Vývoj mzdových výdavkov

Rok	Skutočnosť plnenia mzdových výdavkov
2014	126 369,03
Predpoklad 2015	136 600
Návrh 2016	130 050

Kategória mzdových výdavkov zahŕňa platby za mzdy, platy, odmeny, poistné a príspevky do poisťovní, ktoré sú v rozpočte označené ekonomickou klasifikáciou 610-629.

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2016 uvažuje s nižšími výdavkami ako bol predpoklad na rok 2015 o 6 550 € (o 4,8 %) v dôsledku vývoja miezd knovembu 2015, kde je zaznamenané nižšie plnenie.

Tab. 8: Vývoj prevádzkových výdavkov

Rok	Skutočnosť plnenia prevádzkových výdavkov
2014	153 791,12
Predpoklad 2015	140 050
Návrh 2016	147 500

Prevádzkové výdavky zahŕňajú všetky výdavky označené ekonomickou klasifikáciou 630-637, patria sem výdavky na nákup tovarov a služieb, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné a ostatné služby.

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2016 uvažuje s miernym nárastom prevádzkových výdavkov o cca 5,3 % (o 7 450 €), čo je spôsobené najmä vyššími nákladmi na energie, kancelárske potreby a palivá.

Tab. 9: Vývoj transferov

Rok	Skutočnosť plnenia výdavkov
2014	79 557,56
Predpoklad 2015	72 850
Návrh 2016	74 250

Kategória bežných transferov zahŕňa výdavky uskutočňované bez toho, aby za nich ich príjemcovia poskytovali nejaké protislužby alebo tovary. Sú to finančné príspevky a dotácie, ktoré sú v rozpočte označené ekonomickou klasifikáciou 640-649. Obec v návrhu rozpočtu na rok 2016 uvažuje s príspevkami pri narodení dieťaťa, členskými príspevkami, s dotáciou pre Dobrovoľný hasičský zbor a pre príspevkovú organizáciu.

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2016 uvažuje s miernym zvýšením transferov o 1,9 % (o 1 400 €), pričom ide o zvýšenie transferu pre príspevkovú organizáciu.

Návrh rozpočtu bežných výdavkov ZŠ Beňuš vo výške 395 359 € predpokladá vyššie výdavky oproti predchádzajúcim rokom (oproti roku 2014 o cca 12,1 % a predpokladu 2015 o cca 9,5 %). V návrhu rozpočtu na rok 2016 sa vychádza z predpokladu vývoja transferov na prenesené kompetencie v oblasti školstva, na strane výdavkov sa predpokladá transfer v rovnakej výške jako sú naplánované výdavky na školstvo (395 359 €).

Tab. 11: Vývoj výdavkov na financovanie rozpočtových organizácií – ZŠ Beňuš

Rok	Skutočnosť plnenia výdavkov
2014	352 687,37
Predpoklad 2015	361 000,60
Návrh 2016	395 359,00

Po posúdení rozpočtu výdavkov konštatujem, že bežné výdavky vo výške 747 159 € budú v plnej výške financované z bežných príjmov (z 876 309 €) a v prípade naplnenia príjmov nehrozia riziká pokrytia predpokladaných výdavkov.

V návrhu rozpočtu na rok 2015 obec predpokladá kapitálové investície vo výške 236 938 € na nákup osobného automobilu, prípravnú a projektovú dokumentáciu a rôzne investičné aktivity obce.

Obec počítá s krytím kapitálových výdavkov z bežných príjmov a finančnými prostriedkami z predchádzajúcich rokov.

3. Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet obce na rok 2016 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

- Rozpočet na rok 2016 bez finančných operácií je zostavený ako schodkový vo výške - 107 788 €,
- Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške +129 150 €,
- Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový vo výške -236 938 €

Schodok rozpočtu obec plánuje vykryť prebytkom rozpočtu finančných operácií (vo výške 107 788 €).

E. ZÁVER

Návrh viacročného rozpočtu a návrhu rozpočtu na rok 2016 je spracovaný v súlade so všeobecne záväzným právnymi predpismi, zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady a zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú č a m** Obecnému Zastupiteľstvu v Beňuši predložený materiál „**Návrh rozpočtu obce Beňuš“ na rok 2016 schváliť** ako **záväzný** a „**Návrh viacročného rozpočtu“ na roky 2016-2016 schváliť** ako **nadväzujúci a orientačný**.

V Beňuši
8.12.2015

Ing. Vaisová Miroslava
Hlavná kontrolórka